

М-р Софија Арнаудова
Универзитет "Св. Кирил и Методиј",
Скопје Филозофски Факултет
Институт за социјална работа и социјална политика

РЕГИОНАЛНА РАБОТИЛНИЦА: КВАЛИТЕТОТ НА ЖИВОТ ВО ИНСТИТУЦИИТЕ ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЈЕ, ЗАГРЕБ, 14-16 НОЕМВРИ, 2008

Во организација на Мрежата за зајакнување на социјалната работа во менталното здравје во Југоисточна Европа, финансирана од страна на DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst), во Загреб се одржа третата Регионална работилница, со наслов: *"Квалитетот на живот во институциите за ментално здравје"*. На работилницата учествуваа експерти и студенти од областа на социјалната работа и психологијата од: Германија, Хрватска, Албанија, Косово и Македонија.

Во текот на воведниот дел на работилницата, проф. д-р Кнегиња Рихтер Соколовска ги изложи своите гледишта во однос на унапредувањето на квалитетот на живот во институциите за ментално здравје, начините на мерење на истото со помош на прашалникот за квалитет на живот, MANSA (Manchester Short Assessment of Quality of Life), во корелација со прашалник за квалитетот на услугите кои институциите ги нудат и социјалните вештини на персоналот кој работи во овие институции. Како заклучок од работните групи произлезе дека во секоја од земјите учеснички, вклучувајќи ги и Србија и Босна

и Херцеговина, чии претставници оправдано беа отсутни, ќе треба да се спроведе истражување во кое ќе бидат вклучени 100 лица од институциите за ментално здравје, и тоа, 50 кои се изложени на болнички третман и 50 кои се сместени во дневните центри за ментално здравје.

Проф. д-р Гертруда Милер и проф. д-р Јосип Јанковиќ, зборуваа за ефектите од војната во Германија/Хрватска, врз психотрауматскиот живот на лицата кои ја преживеале истата и последиците врз квалитетот на живот. Јанковиќ во својата презентација истакна резултати кои се однесуваат на психолошките проблеми (тикови, грицкање нокти, чкртање со заби, пелтечење, и сл.) со кои децата се соочувале пред и по војната. Неговиот заклучок беше дека децата кои во текот на војната биле сместени во Шелтер центри без своите родители, имаат помал процент на психолошки проблеми во однос на оние деца кои во текот на војната биле со еден, или со двајцата свои родители, бидејќи токму тие им го пренесувале стравот на своите деца.

Проф. д-р Верица Стаменкова Трајкова од Институтот за социјална

работа и социјална политика од Скопје во своето излагање го образложи терминот психологија во заедницата, целите на психологијата во заедницата, моделите и методите на работа во заедницата, а сето тоа со посебен акцент на зајакнувањето на лицата сместени во институциите за ментално здравје, како една од основните цели на психологијата во заедницата.

Како надоврзување на ова, следуваше презентацијата на м-р Иван Трајков, од Институтот за социјална работа и социјална политика во Скопје, во однос на компаративната анализа на условите и видот на третманот во Психијатриската болница во Скопје и Центарот за ментално здравје – ”Пролет”. Заклучоците од неговата презентација гласеа дека квалитетот на живот, рехабилитацијата и ресоцијализацијата, како и почитувањето на правата на корисниците се многу подобри во Центарот за ментално здравје – ”Пролет”, со самото тоа што истата претставува институција која го промовира менталното здравје во заедницата.

Професорот Драгидела од Косово ја претстави ситуацијата во новоотворениот Институт за социјална педагогија, каде како посебна насока се изучува социјалната работа. Неговото мислење, како и мислењето на неговиот помлад колега Салиу, се дека во Косово постои недостаток од помошен кадар кој би работел за унапредување на менталното здравје и квалитетот на живот на корисниците сместени во институциите за мен-

тално здравје.

За ситуацијата во Албанија зборуваше Стојан Бајрактаров, изложувајќи ги податоците од Извештајот на Светската здравствена организација од неколку поголеми градови во Албанија, каде, исто така, постои недостаток од професионален кадар за унапредување на менталното здравје во заедницата.

Проф. д-р Ленче Милошева ја презентираше предметната програма за менталното здравје на Медицинскиот факултет од Штип.

Целата работилница претставуваше можност за добивање увид во она што земјите учеснички во Мрежата за зајакнување на социјалната работа во менталното здравје во Југоисточна Европа го направиле досега, но и можност за договарање на наредните чекори. Во тој контекст, беше договорено наредната Работилница да се одржи во мај, 2009 година, во Белград, во областа на превенцијата на менталното здравје на децата и младите, а наредната Летна школа, во Охрид, во август 2009 година, со работен наслов: Стрес менаџмент во менталното здравје.

Со оглед на тоа што имаше голем број учесници, а малку време, оваа работилница треба да претставува поттик за организирање и на други средби кои ќе придонесат за унапредување на менталното здравје во заедницата.